

In Kamp Westerbork is de tentoonstelling Interneringskamp Westerbork 1945-1948 geopend. Enkele NSB'ers – en hun kinderen – komen uit schaamte niet overdag, maar 's avonds. Hoe komt het dat die gevoelens hen 64 jaar na de oorlog nog steeds achtervolgen?

DOOT HINKE HAMER

*Ernestine Gordijn (1969) is hoogle-
raar Sociale Psychologie. Zij doet on-
derzoek naar metastereotypering:*
“Metastereotypes zijn stereotypes
waarvan één groep denkt dat een
andere groep die over hen heeft.
Die stereotypes hoeven niet waar te
zijn – maar als je denkt dat je door
anderen negatief wordt beoordeeld,
is dat al genoeg om interactie te
vermijden, zelfwaardering te doen
afnemen en je naar het stereotype
te gaan gedragen.

Ik denk dat wij na zo lange tijd
een vrij simpel beeld hebben over-
gehouden aan de oorlog en aan de
rol die NSB'ers speelden. Het enige
wat wij nu nog weten is dat NSB'ers
slecht waren, Joden aangaven en
sympathiseerden met de Duitsers.
NSB'ers en hun kinderen kennen
dit stereotype ook. Het zou mij niet
verbazen dat zij daarom confronta-
tie willen vermijden en niet over-
dag naar de tentoonstelling gaan.’

*Bram Koppejan schrijft een proef-
schrift over Groninger en Drentse
boeren die in de oorlog vrijwillig
naar Oost-Europa vertrokken. Het
bestaande taboe wijt hij aan de
geslotenheid die hij op zijn onder-
zoekspad tegenkomt:*

“God, mens, vertél het nou eens –
desnoods anoniem!, dat denk ik
vaak. Er is zó weinig onderzoek, er
wordt zo weinig écht over de NSB
gepraat. Vooral in Drenthe heerst
een groot taboe.

Dat komt, als je het mij vraagt,
door de geslotenheid van die pro-
vincie. Vooral in kleine Drent-
se dorpjes had de NSB veel steun.
De Drenten hebben zich wat laten
meeslepen, denk ik.

Waarom nu nog steeds zo'n ta-
boe? Ik weet het niet. Ik doe er on-
derzoek naar. Maar als ik iemand
over de NSB wil spreken hoor ik al-
tijd: ‘Ja, mijn man wil wel vertel-
len, maar hij heeft het zo druk.’ En
dan hoor ik nooit meer iets.”

Interneringskamp Westerbork vlak na de oorlog

Waarom voelen de kinderen van NSB'ers nog steeds dat

‘Mens, vertél het nou

*Karel Jan Alsem is als docent ver-
bonden aan de Faculteit Economie
en Bedrijfskunde. Hij weet alles van
imago:*

“Een goed imago komt te voet en
vertrekt te paard: moeilijk om te
krijgen, eenvoudig om te verlie-
zen. Misschien werkt het voor een
slecht imago andersom. Om de
werkelijkheid te begrijpen, wordt
deze vaak gesimplificeerd. Anders
komt het niet over. Wellicht is dat
hier ook zo, het is simpel om NSB-
ers als ‘slecht’ te zien.

Had me tien jaar geleden ge-
vraagd of Máxima koningin kon
worden met een vader als Zorre-
guieta, en ik had gezegd van niet.
Maar nu we haar kennen en ze het
favoriete merk binnen het konings-
huis is geworden, is alles anders.
Imago is misschien best te beïn-
vloeden als wij, als toeschouwer,
de kans krijgen om onze mening te
nuanceren. Daarvoor is informatie
nodig – en openheid.”

Wiebe Postma is oud-RUG-student.

Hij heeft de tentoonstelling in
Westerbork bezocht. Moeilijk wa-
het, maar wel goed. Postma is “u-
uit een foute familie”. Over het v-
leden van de familie van vadersk-
houdt Postma een uitgebreide en
indrukwekkende website bij onde-
de naam Hotel Postma.

“Herinneringen van vroeger wor-
den sterker naarmate men ouder
wordt. De erkenning van het feit
dat de ander óók verdriet heeft –
ook al maakte hij andere politie-
keuzes, die vind ik heel belangri-